Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2016-11-16

LS 2016-1014

Landstingsstyrelsen

# Yttrande över promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

## Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28).

## Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

*att* avge yttrande till Socialdepartementet över promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande

*att* omedelbart justera beslutet.

## Landstingsrådsberedningens motivering

Promemorian från Socialdepartementet innehåller förslag som innebär att landstingen inte får överlämna uppgiften att bedriva hälso- och sjukvård vid ett universitetssjukhus eller vid en hälso- och sjukvårdsenhet som vid något tillfälle efter den 1 juli 2007 organisatoriskt har tillhört ett universitetssjukhus. Förslaget skulle dessvärre innebära mycket negativa konsekvenser för invånarna i Stockholms län. Det skulle äventyra såväl omställningen till framtidens hälso- och sjukvård som den medicintekniska utvecklingen.

Framtidsplanen för hälso- och sjukvården, LS 1104-0624, beslutad av landstingsfullmäktige den 14-15 juni 2011, innebär att viss högspecialiserad vård ska flyttas från nuvarande Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Huddinge till Nya Karolinska Solna. Viss högspecialiserad vård kommer i stället att utföras vid landstingets övriga akutsjukhus, medan vård som inte

behöver akutsjukhusens resurser ska utföras av privata och offentliga vårdgivare utanför akutsjukhusen. Förslaget i departementspromemorian skulle innebära att för den del av vården som vid något tillfälle efter den 1 juli 2007 utförts vid Karolinska Universitetssjukhuset kan Framtidsplanens princip – att patienten ska vårdas på rätt vårdnivå – inte tillämpas så som planerat. I stället skulle en inflyttning av mindre specialiserad vård till universitetssjukhuset eller annan egen verksamhet behöva ske, en utveckling som skulle gå emot Framtidsplanen och inte vara till gagn för patienterna. Inte heller i överensstämmelse med de principer för hur vården bör utformas i Sverige, såsom till exempel framhållits i utredningen Effektiv vård (SOU 2016:2).

Det finns en undermening i departementspromemorian som syftar till att hindra landstingen från att i framtiden sälja ut universitetssjukhus. Det finns inte i Stockholms läns landsting – och såvitt vi vet inte heller i andra landsting eller regioner – några sådana planer. Snarare skulle förslaget enbart försvåra flytten från gamla Karolinska till Nya Karolinska sjukhuset, genom att tränga tillbaka verksamhet in i universitetsjukhusen; verksamheter vilka i framtidsplanen är ämnade att bedrivas utanför universitetssjukhusen till förmån för mer högspecialiserad vård och forskning.

Vad som är högspecialiserad vård, specialiserad vård och även universitetssjukvård är inte statiskt utan ändras i takt med den medicinska och den medicintekniska utvecklingen. Ingrepp som förr medförde flera dygns sjukhusvistelse görs numera allt oftare i öppenvården. Att idag återföra utflyttad vård till Karolinska Universitetssjukhuset eller annan egen verksamhet skulle vara slöseri med resurser. Den nuvarande investeringsplanen för att bygga ut sjukhusen för att möta framtidens demografiska krav och vårdutveckling i Stockholms läns landsting som nu realiseras skulle behöva ändras, vilket leder till stora kostnader och förgävesinvesteringar.

Förslaget skulle därmed innebära att det går tvärt emot den medicintekniska utvecklingen. Detta medför en stor försämring i landstingens möjlighet att ordna verksamheten på bästa sätt för patienterna och innebär en mycket omfattande inskränkning av det kommunala självstyret såväl som i den framtida utvecklingen av svensk sjukvård. Sådana omfattande konsekvenser är skäl nog till att inte införa förslagen i departementspromemorian.

I förslaget konstateras det utan någon närmare förklaring att det är nödvändigt och godtagbart att göra den omfattande inskränkningen i det

kommunala självstyret som förslaget innebär. Det saknas helt en redogörelse för och bedömning av alternativa vägar att uppnå syftet att hålla samman den högspecialiserade vården och förhindra att den överlämnas till privata aktörer.

Med anledning av ovanstående avstyrks förslagen i promemorian.

**Beslutsunderlag**

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 7 november 2016
Förslag till yttrande
Sammanfattning av promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 25 oktober 2016, med
S- och MP-ledamöternas reservation och
V-ledamotens särskilda uttalande
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 19 september 2016

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
*Landstingsdirektörens stab*

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-11-07

LS 2016-1014

*Handläggare:*
*Clara Wahren*

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -11- 11
Dnr LS 2016-1014
Rotel I

Landstingsstyrelsen

# Yttrande över promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)

## Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28).

## Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 7 november 2016
Förslag till yttrande
Sammanfattning av promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 25 oktober 2016, med
S- och MP-ledamöternas reservation och
V-ledamotens särskilda uttalande
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 19 september 2016

## Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

*att* avge yttrande till Socialdepartementet över promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande.

## Förvaltningens förslag och motivering

*Sammanfattning*
Promemorian innehåller förslag som innebär att landstingen inte får överlämna uppgiften att bedriva hälso- och sjukvård vid ett universitetssjukhus eller vid en hälso- och sjukvårdsenhet som vid något tillfälle efter den 1 juli 2007 organisatoriskt har tillhört ett universitetssjukhus.
I förvaltningens förslag till yttrande avstyrks förslagen i promemorian.

*Bakgrund*
Promemorian innehåller förslag som innebär att landstingen inte får överlämna uppgiften till någon annan att bedriva hälso- och sjukvård vid ett universitetssjukhus eller vid en hälso- och sjukvårdsenhet som vid något tillfälle efter den 1 juli 2007 organisatoriskt har tillhört ett universitetssjukhus. Regeringen får meddela föreskrifter om vilka sjukhus som anses som universitetssjukhus. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har yttrat sig i frågan.

*Överväganden*
Förslaget i departementspromemorian skulle få stora konsekvenser för Stockholms läns landsting och dess invånare om det blir verklighet.

Framtidsplan för hälso- och sjukvården, LS 1104-0624, beslutad av landstingsfullmäktige den 14-15 juni 2011, innebär att viss högspecialiserad vård ska flyttas från nuvarande Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Huddinge till Nya Karolinska Solna. Viss högspecialiserad vård flyttas istället till landsstingets övriga akutsjukhus, medan vård som inte behöver akutsjukhusens resurser flyttas till privata och offentliga vårdgivare utanför akutsjukhusen. Förslaget i departementspromemorian skulle innebära att för den del av vården som vid något tillfälle efter den 1 juli 2007 utförts vid Karolinska Universitetssjukhuset kan Framtidsplanens princip – att patienten ska vårdas på rätt vårdnivå – inte tillämpas så som planerat. I stället skulle en inflyttning av mindre specialiserad vård till universitetssjukhuset eller annan egen verksamhet behöva ske, en utveckling som skulle gå emot Framtidsplanen och inte vara till gagn för patienterna. Inte heller i överensstämmelse med de principer för hur vården bör utformas i Sverige, jämför SOU 2016:2, Effektiv vård.

Vad som är högspecialiserad vård, specialiserad vård och även universitetssjukvård är inte statiskt utan ändras i takt med den medicinska och den medicintekniska utvecklingen. Ingrepp som förr medförde flera dygns sjukhusvistelse görs numera allt oftare i öppenvården. Att idag återföra utflyttad vård till Karolinska Universitetssjukhuset eller annan egen verksamhet skulle vara slöseri med resurser. Den nuvarande investeringsplanen för att bygga ut sjukhusen för att möta framtidens demografiska krav och vårdutveckling i Stockholms läns landsting som nu realiseras skulle behöva ändras, vilket leder till stora kostnader och förgäves investeringar.

Landstingen har det fulla ansvaret för att utveckla hälso- och sjukvårdens struktur. Förslaget medför en försämring i landstingens möjlighet att organisera verksamheten på bästa sätt för patienterna och innebär en omfattande inskränkning av den kommunala självstyrelsen såväl som den framtida utvecklingen av svensk sjukvård.

I förslaget konstateras det utan någon närmare förklaring att det är nödvändigt och godtagbart att göra den omfattande inskränkningen i den kommunala självstyrelsen som förslaget innebär. Det saknas en redogörelse för och bedömning av alternativa vägar att uppnå syftet att hålla samman den högspecialiserade vården och förhindra att den överlämnas till privata aktörer.

I förvaltningens förslag till yttrande avstyrks förslagen i promemorian.

Ärendet har beretts i samråd med SLL Juridik och SLL Styrning och ekonomi.

**Ekonomiska konsekvenser av beslutet**

Beslutet att skicka in yttrandet har inga ekonomiska konsekvenser.

I departementspromemorian görs bedömningen att förslaget kan innebära vissa ekonomiska effekter avseende förfarande, administration och liknande kostnader. Kostnaderna för Stockholms läns landsting att genomföra förslaget skulle bli stora. Förslaget skulle innebära ökade kostnader per behandling och patient.

**Miljökonsekvenser av beslutet**

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anne Rundquist
Tillförordnad landstingsdirektör

Anna Nergårdh
Chefsläkare

Landstingsstyrelsen

YTTRANDE
2016-11-22

LS 2016-1014

Socialdepartementet
S2016/05390/FS

# Yttrande över promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)

Stockholms läns landsting har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28). Stockholms läns landsting avstyrker förslagen i promemorian.

## Vårdstrukturen i Stockholms län

År 2010 fattade Stockholms läns landstingsfullmäktige beslut att bygga ett nytt universitetssjukhus i Solna, Nya Karolinska Solna. Året efter beslutade landstingsfullmäktige om en Framtidsplan för hälso- och sjukvården, Framtidsplanen, den strategiska planeringen för sjukvård i Stockholms län. Framtidsplanen ligger helt i linje med utredningen Effektiv vård, SOU 2016:2.

De första verksamheterna flyttar in i Nya Karolinska Solna hösten 2016 och samtidigt pågår fler av de förändringar av vårdstrukturen som beskrivs i Framtidsplanen. Nya Karolinska Solna kommer att vara ett högspecialiserat universitetssjukhus där de svårast sjuka patienterna som kräver dess särskilda resurser ska behandlas. Vården och forskningen ska där bedrivas i tätt samarbete med Karolinska Institutet som ligger intill.

Framtidsplan för hälso- och sjukvården innebär att viss högspecialiserad vård ska flyttas från nuvarande Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Huddinge till Nya Karolinska Solna. Viss specialiserad vård flyttas i stället till akutsjukhusen och vård som inte behöver akutsjukhusens resurser flyttas till privata och offentliga vårdgivare utanför akutsjukhusen.

Förslaget i departementspromemorian skulle innebära att för den del av vården som vid något tillfälle efter den 1 juli 2007 utförts vid Karolinska Universitetssjukhuset Solna eller Huddinge kan Framtidsplanens princip – att patienten ska vårdas på rätt vårdnivå – inte tillämpas. Här skulle i stället en inflyttning av mindre specialiserad vård till universitetssjukhuset

behöva ske, en utveckling som skulle gå helt emot Framtidsplanen och inte vara till gagn för patienterna.

**Ekonomiska konsekvenser**

Den vårdverksamhet som har flyttat från Karolinska Universitetssjukhuset sedan 2007 har ökat i volym i takt med att befolkningen har vuxit i Stockholm, vilket har varit ett strategiskt medvetet val från landstinget. Patienterna ska vårdas på rätt vårdnivå då det ger en bättre vård för patienterna samt en ökad effektivitet i systemet. Denna strategi är inte unik för Stockholms läns landsting utan gäller i princip för alla hälso- och sjukvårdssystem.

I departementspromemorian görs bedömningen att förslaget kan innebära vissa ekonomiska effekter avseende förfarande, administration och liknande kostnader. Stockholms läns landsting delar inte denna bedömning. Skulle förslaget genomföras skulle det medföra betydande ekonomiska konsekvenser för landstinget.

Förslaget innebär att den administrativa bördan för Stockholms läns landsting ökar. Varje gång ett avtal ska förlängas – och Stockholms läns landsting har ungefär 3 000 avtal med olika utförare – skulle landstingets hälso- och sjukvårdsförvaltning behöva kontrollera om någon del av den vård som avtalet omfattar – har tillhört Karolinska Universitetssjukhuset vid något tillfälle efter den 1 juli 2007. I så fall skulle enligt förslaget den delen av vården behöva återföras till Karolinska eller annan egen verksamhet.

Även om förslaget medför en stor administrativ börda för Stockholms läns landsting är kostnaderna för denna endast en liten del av de sammantagna potentiella kostnaderna för landstinget. De stora kostnaderna handlar i stället om förgäves investeringar i nya byggnader, kostander för att flytta vården mellan vårdgivare samt kraftigt ökade kostnader för att vården bedriv på en onödigt hög och dyr vårdnivå. Vidare kommer de samhällsekonomiska kostnader öka för längre väntetider i vården. Det är i dagsläget från landstingets sida inte möjligt att uppskatta de totala kostnaderna för alla dessa delar, men Stockholms läns landsting kan konstatera att det rör sig om mycket stora belopp.

**Konsekvenser för möjligheterna att styra universitetssjukvården**

Universitetssjukhusens uppdrag ändras i takt med den medicinska och medicintekniska utvecklingen. Denna utveckling pågår ständigt på alla

nivåer inom hälso- och sjukvårdssektorn. Vad som är högspecialiserad vård eller vård som kräver universitetssjukhusens kompetens och resurser är inte statiskt utan förändras kontinuerligt. En förändring enlighet med förslaget i departementspromemorian riskerar vända sjukvårdens utveckling i motsatt riktning.

Vård som förr var högspecialiserad och krävde universitetssjukhusens kompetens och resurser kan allt oftare utföras på andra akutsjukhus och hos vårdgivare utanför akutsjukhusen, både privata och landstingsdrivna. Detta är en ständigt pågående process. Att idag återföra utflyttad vård till Karolinska Universitetssjukhuset eller till annan egen verksamhet skulle vara slöseri med resurser och helt i strid med idén att koncentrera specialiserad vård på lämpligast nivå.
Förslaget innebär att landstingen delvis fråntas ansvaret och möjligheten att utveckla vårdstrukturen. I departementspromemorian motiveras detta ingrepp i det kommunala självstyret med att:

> *Som framgår av redovisningen ovan ställer universitetssjukhusen särskilda krav på beaktande av ett allmänt intresse som sträcker sig långt utanför det aktuella landstinget. Det allmännas bästa, dvs. vad som är bäst för patienterna, övriga landsting och riket som helhet, måste därför styra utvecklingen av dessa verksamheter, inte vad som framstår som mest fördelaktigt för ett enskilt landsting eller vårdgivare* (sid 26).

Det är riktigt att allmänintresset måste beaktas i styrningen av universitetssjukvården. Ett stort problem med förslaget är dock att ingen instans föreslås få ansvaret att företräda allmänintresset vad gäller universitetssjukvården. Landstingen fråntas ansvaret men staten tar inte över det. I stället bestäms det att allmänintresset var som bäst företrätt någon gång före den 1 juli 2007.

Det är möjligt att allmänintresset var väl företrätt före den 1 juli 2007 men eftersom vården utvecklas hela tiden ligger det inte i det allmännas intresse att låsa vårdstrukturen vid en viss tidpunkt. Även i framtiden kommer omflyttningar av vården att behöva göras. Att vid en given tidpunkt låsa fast vad som är universitetssjukhusets uppdrag skulle begränsa möjligheterna till utveckling och försvåra för landstinget att skapa ett resurseffektivt vårdutbud och att erbjuda invånarna en god och lättillgänglig vård. I stället bör landstingen även i fortsättningen ha det fulla ansvaret för att utveckla vårdstrukturen.

**Konsekvenser för det kommunala självstyret**

I förslaget konstateras det att det är nödvändigt och godtagbart att göra den omfattande inskränkningen i den kommunala självstyrelsen som förslaget innebär. Det är mycket svårt att avgöra konsekvenserna av förslaget i och med att promemorian saknar en inventering av vilka vårdenheter som omfattas.

Stockholms läns landsting driver idag Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Huddinge, men det innebär inte att förslaget därmed endast utgör en begränsad inskränkning av landstingets möjlighet att organisera hälso- och sjukvården. Delar av den vård som bedrevs vid Karolinska Universitetssjukhuset 2007 bedrivs idag av andra vårdgivare än landstinget. Följden blir att den verksamheten måste tas tillbaka trots att vården inte bedömts kräva universitetssjukhusets resurser. Samtidigt innebär förslaget att den vård som i framtiden inte heller anses kräva universitetssjukhusets resurser ändå måste utföras där. I och med att Stockholms läns landsting driver sina akutsjukhus, utöver Karolinska Universitetssjukhuset, i aktiebolagsform och enligt författningskommentaren omfattar den föreslagna lagen även överlämnande till av landstinget ägda juridiska personer. Den föreslagna lagen skulle bland annat innebära att landstingen inte skulle kunna överlämna vård som inte kräver universitetssjukhusets resurser till sina akutsjukhus om dessa bedrivs i aktiebolagsform. Detta medför en stor försämring i landstingens möjlighet att ordna verksamheten på bästa sätt för patienterna och innebär en mycket omfattande inskränkning av den kommunala självstyrelsen.

Stockholms läns landsting avstyrker mot denna bakgrund promemorians förslag. Skulle regeringen trots allt välja att gå vidare med lagstiftningsarbetet anser landstinget att ytterligare konsekvensanalyser behöver göras, både av det förslag som ligger och möjliga alternativa lösningar. Förslaget är otydligt, vilket öppnar för olika tolkningar av den föreslagna regleringens innebörd.

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -08- 31
Dnr LS 2016-1014

# Promemorians huvudsakliga innehåll

Promemorian innehåller förslag som innebär att landstingen inte får överlämna uppgiften att bedriva hälso- och sjukvård vid ett universitetssjukhus eller vid en hälso- och sjukvårdsenhet som vid något tillfälle efter den 1 juli 2007 organisatoriskt har tillhört ett universitetssjukhus. Regeringen ges bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka sjukhus som anses som universitetssjukhus. Vissa övergångsbestämmelser föreslås.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

PROTOKOLLSUTDRAG 9/2016
§ 242

SAMMANTRÄDESDAG
2016-10-25

*Justerat* Anna Starbrink (L)
Dag Larsson (S)

*Anslagsdatum* 2016-10-28

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -10- 31
Dnr LS 2016-1014

## § 242 Yttrande över remiss – Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)

HSN 2016-4299

### Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28).

### Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2016-09-19
Sammanfattning av remissen Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)

### Yrkanden

Ordförande (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

### Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

*att* till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande över remissen - Driftsformer för universitetssjukhus

*att* omedelbart justera beslutet.

### Särskilda uttalanden

Dag Larsson (S) och Susanne Nordling (MP) lämnar för S- och MP-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 16).
Håkan Jörnehed (V) lämnar för V-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga 17).

Vid protokollet/rätt avskrivet intygas
Lisbeth Ekebom

Expedieras:
Landstingsstyrelsen
Akten

**BILAGA 16**

Socialdemokraterna
Miljöpartiet de Gröna

Särskilt uttalande
Ärende 19
HSN 2016-4299

**Gällande "Yttrande över remiss – Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)"**

Vi välkomnar regeringens lagförslag om att förhindra landstingen att sälja eller privatisera universitetssjukhus. Universitetssjukhusen är strategiskt viktiga både för landstingen, regionerna och hela Sverige eftersom mycket av vårdens utveckling sker där, bland annat genom forskning och utbildning. Det är viktigt att den forskning, utveckling och utbildning som bedrivs vid våra universitetssjukhus inte äventyras genom att helt överlåtas till privata aktörer.

Regeringens lagförslag är särskilt angeläget i Stockholms läns landsting där den styrande alliansminoriteten är ständigt pådrivande i att privatisera sjukvården. Stockholms län har Sveriges dyraste sjukvård och störst andel privat vård. Dyra privatiseringar ger växande byråkrati som tvingar fram besparingar i landstingets övriga vård.

Det finns ingen hejd på alliansens privatiseringsiver. Nu pågår förberedelser av en ny upphandling för att privatisera ytterligare ett akutsjukhus under nästa mandatperiod. Detta är helt fel fokus när man istället borde satsa på bättre arbetsvillkor för vårdpersonalen, att öppna fler vårdplatser och ge mer resurser till primärvården för att lösa krisen i vården. Det ger en oroväckande signal om att alliansen fortsatt prioriterar ytterligare privatiseringar före satsningar på patienter och personal. Oavsett om man i dagsläget inte verkar ha några planer på att privatisera ett universitetssjukhus så ligger det helt i linje med alliansens ideologiska övertygelse och deras tidigare handlingar. Därför är vi glada att regeringen värnar om att universitetssjukhusen, som är en nationell angelägenhet, blir kvar i offentlig regi.

**BILAGA 17**

Vänsterpartiet

Särskilt uttalande
Ärende 19
HSN 2016-4299

**Yttrande över remiss – Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)**

Även om det i dagsläget inte är aviserat att upphandla något universitetssjukhus så befarar vi att det finns borgerliga krafter som verkar för och förespråkar detta i Stockholms läns landsting. Det är borgerlig ideologi att så ska framtiden te sig för universitetssjukhusen. I Stockholms läns landsting har vi har ett stort akutsjukhus på privat drift och redan nu är det aviserat att ytterligare ett stort akutsjukhus ska privatiseras och säljas.

Vänsterpartiet menar att regeringens förslag är att trygga och säkerställa universitetssjukhusens framtida drift. Universitetssjukhusen har en central roll inom den medicinska utbildningen och utvecklingen av svensk hälso- och sjukvård. Därmed ska inte universitetssjukhusen kommersialiseras eller privatiseras på en sjukvårdsmarknad. Det vore att riskera hela den forskning, utbildning som skapas på universitetssjukhusen.

För att fortsatt kunna ger en trygghet för en god vård till alla inom hälso- och sjukvården i Sverige ska universitetssjukhusen ägas av oss gemensamt.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-09-19

HSN 2016-4299

*Handläggare:*
Anne Lund Jensen

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2016-10-25, P [xx]

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -10- 31
Dnr LS 2016-1014

# Yttrande över remissen - Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)

## Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över promemorian Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28).

## Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2016-09-19
Sammanfattning av remissen Driftsformer för universitetssjukhus (Ds 2016:28)

## Ärendets beredning

Ärendet har beretts i programberedningen för akutsjukvård.

## Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

*att* till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande över remissen - Driftsformer för universitetssjukhus

*att* omedelbart justera beslutet.

## Förvaltningens motivering till förslaget

*Bakgrund*

Regeringskansliet har tagit fram förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Enligt promemorian *Driftsformer för universitetssjukhus* är målet med lagändringen att förhindra landstingen att sälja eller privatisera universitetssjukhus. I promemorian står vidare att regeringen har tagit flera initiativ som syftar till att reglera att de aktörer som verkar i välfärden har verksamheten i fokus och inget annat.

Förslaget innebär att landstingen inte får överlämna uppgiften att bedriva hälso- och sjukvård vid ett universitetssjukhus. Landstingen får inte heller överlämna uppgiften att bedriva hälso- och sjukvård vid en hälso- och sjukvårdenhet som vid något tillfälle efter den 1 juli 2007 organisatoriskt har tillhört ett universitetssjukhus. Med universitetssjukhus avses för

Stockholms läns landstings del Karolinska universitetssjukhuset i Solna och Huddinge.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

*Yttrande*
Universitetssjukhusens uppdrag ändras i takt med den medicinska och medicinsktekniska utvecklingen. Denna utveckling pågår ständigt på alla nivåer inom hälso- och sjukvårdssektorn. Vad som är högspecialiserad vård eller vård som kräver universitetssjukhusens kompetens och resurser är inte statiskt utan förändras kontinuerligt.

Vård som förr var högspecialiserad och krävde universitetssjukhusens kompetens och resurser kan allt oftare utföras på andra akutsjukhus och hos vårdgivare utanför akutsjukhusen, både privata och landstingsdrivna. Detta är en ständigt pågående process.

Snart står det nya universitetssjukhuset i Solna klart för inflyttning. Målsättningen är att länets högspecialiserade vård ska koncentreras dit. Vård som inte kräver universitetssjukhusets kompetens och resurser ska föras över till övriga akutsjukhus och till vårdgivare utanför akutsjukhusen där den kommer att integreras med den befintliga vården. Att senare, efter det att vården är överförd och integrerad med vård hos vårdgivare utanför universitetssjukhusen, urskilja vad som tidigare organisatoriskt tillhört universitetssjukhuset kommer inte att vara möjligt.

Även i framtiden kommer omflyttningar av vården att behöva göras. Att vid en given tidpunkt låsa fast vad som är universitetssjukhusets uppdrag skulle begränsa möjligheterna till utveckling och försvåra för landstinget att skapa ett resurseffektivt vårdutbud och att erbjuda invånarna en god och lättillgänglig vård.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår hälso- och sjukvårdsförvaltningen att regeringen stryker den del av förslaget som stipulerar att landstingen inte får överlämna uppgiften att bedriva hälso- och sjukvård vid en hälso- och sjukvårdenhet som vid något tillfälle efter den 1 juli 2007 organisatoriskt har tillhört ett universitetssjukhus.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Kitty Kook Wennberg
Avdelningschef